

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na pierwszy kwartał 1857 od 1go stycznia do ostatniego marca:

na miejscu 3 złr. 45 kr.
z poczta 4 złr. 30 kr.

Należytość (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 22. grudnia. Dnia 20. grudnia r. b. wyszła i rozestana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część X. oddziału I. z r. 1856 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Ta część zawiera:

- Nr. 155. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, finansów, tudzież wyznań i oświecenia z d. 7. sierpnia 1856 r., obowiązujące w Galicyi i Bukowinie, względem pobierania i obrachowania prawnych i dobrowolnych datków do funduszu szkół normalnych.
- Nr. 156. Cesarskie rozporządzenie z d. 14. sierpnia 1856 r., mocą którego niższo-austryacka miara i waga w kraju koronnym Dalmacyi ogłoszoną zostaje jako wyłącznie prawna miara i waga.
- Nr. 157. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 23. sierpnia 1856 r., obowiązujące we wszystkich krajach, w powszechnem terytorjum celnem leżących, dotyczące wolności celnej tych przedmiotów przechodowych, które rzeką Padu wchodzą, a pod Cavanella di Po rzekę tę opuszczając, za pomocą wewnętrznych kanałów do Chioggia lub Wenecyi przesyłane bywają.
- Nr. 158. Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowy publicznych z d. 20. sierpnia 1856 r., mocą którego w skutek najwyższego postanowienia z dnia 13. sierpnia 1856 r. odroczonym zostaje aż do 1. stycznia 1857 czas wyznaczony do przeprowadzenia cesarskiego rozporządzenia z dnia 6. sierpnia 1855 r. (nr. 145 Dziennika praw państwa) co się tyczy zaprowadzenia niższo-austryackiej miary i wagi w Galicyi, Bukowinie i okręgu krakowskim.
- Nr. 159. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 31go sierpnia 1856 r., mocą którego obwieszczonem zostaje przeniesienie pretury klasy I. w Brivio (w prowincyi Como) do Merate, przy ustanowieniu oraz chwili działalności jej urzędowej w miejscu na ostatku wspomnianem.
- Nr. 160. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 2. września 1856 r., dotyczące zniesienia monopolu kul ołowianych w Dalmacyi.
- Nr. 161. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 2. września 1856 r., obowiązujące w krajach koronnych powszechnego związku celnego, dotyczące rozciągnięcia upoważnień głównego urzędu celnego klasy II. w Schärdingu.
- Nr. 162. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 3. września 1856 r., dotyczące zniesienia niektórych urzędów celnych bocznych klasy II. w okręgu c. k. dyrekcji finansowej krajowej w Zagrzebiu.
- Nr. 163. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 4. września 1856 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Dalmacyi i wyłączenia celnego w Brodach, dotyczące podatkowania wypalanych płynów spirytusowych przy fabrykacyi.
- Nr. 164. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu z d. 2. września 1856 r., obowiązujące w obrębie administracyjnym rządu krajowego krakowskiego, o postępowaniu w przedmiocie uprzątnienia budynków grozących upadkiem, niebezpieczeństwem życia lub ognia.
- Nr. 165. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 4. września 1856 r., obowiązujące w uniwersytetach w Wiedniu, Pra-

dze, Lwowie, Krakowie, Gracu i Insbruku, o przedłożeniu działalności ustawy prowizorycznej o organizacyi władz akademicznych.

Nr. 166. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 9. września 1856 r., dla krajów koronnych Węgier, Krocacyi i Sławonii, Siedmiogrodu, Województwa serbskiego i Banatu temeskiego, dotyczące podniesienia należytości za licencyę do uprawy tytoniu do użycia własnego.

Nr. 167. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem sprawiedliwości i najwyższą komeudą wojskową z dnia 10. września 1856 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, o używaniu lekarzy cywilnych przy sądowych oględzinach trupów w c. k. wojsku i na Pograniczu, tudzież o nagrodach tak lekarzy tych, jak lekarzy wojskowych przez władze cywilne używanych do sądowych oględzin trupów.

Nr. 168. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 10. września 1856 r., obowiązujące w krajach koronnych, powszechnym związkiem celnym objętych, dotyczące upoważnienia urzędów celnych ubocznych klasy II. do odprawy przy wchodzie zasklepów jedwabniczych (kokonów).

Nr. 169. Artykuł addycjonalny z dnia 12. czerwca 1856 roku do traktatu handlowego i żeglugowego, zawartego między Austryą i Grecyą pod dniem 4. marca 1835 r. dotyczące postępowania z ruchomemi puszczami poddanych stron obydwu.

Nr. 170. Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowy publicznych z dnia 15. września 1856 r., mocą którego rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. kwietnia 1853 (nr. 66 Dziennika praw państwa), o zaprowadzeniu urzędownie rozpoznanych i tak naznaczonych alkoholometrów do ustanowienia mocy wódki i spirytusu winnego w obrocie rozciągnięciem zostaje na Węgry, Siedmiogrod, Krocacyę, Sławonię, Województwo serbskie i Banat temeski.

Nr. 171. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 20. września 1856 r., którym oznaczonym zostaje początek działalności ekspozowanego komisarza w Fünfkirchen.

Nr. 172. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 20. września 1856 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, którym obwieszczonem zostaje początek działalności dyrekcji finansowych powiatowych w Morawii i Szląsku, tudzież odgraniczenie ich okręgów administracyjnych.

Nr. 173. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 21. września 1856 r., obowiązujące w krajach koronnych powszechnym związkiem celnym objętych, dotyczące wyniesienia urzędu celnego ubocznego klasy I. w Wils na urząd celny główny klasy II., tudzież zmieniienia stanowiska jego i utworzenia posterunku opowiedniczego w Schönbichl w Tyrolu.

Nr. 174. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 20. września 1856 r., obowiązujące we Węgrzech, w województwie serbskiem i Banacie temeskim, Krocacyi i Sławonii, mocą którego urządzone jest zaprowadzenie fasyi szkolnych przy szkołach ludowych tychże krajów koronnych katolickich, greckich nieunickich i żydowskich.

Nr. 175. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24go września 1856 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, o dozwoleniu rozpisania konkursów na obsadzenie posad w służbie cywilnej, zachowanych wyłącznie dla wysłużonych wojskowych.

Nr. 176. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 24. września 1856 r., obowiązujące w Lombardzko-weneckiem królestwie, Tyrolu i Forarlbergu, o terminie do przedłożenia rejestrów wyrabiających płyny spirytusowe.

Nr. 177. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z d. 29. września 1856 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

mocą którego obwieszają się uchwały najwyższego postanowienia z d. 17. września 1856 r., względem przypuszczenia indywiduów, zostających w użyciu przy jakiej władzy publicznej lub praktykujących, do przyjęcia jako zwyczajnych lub nadzwyczajnych słuchaczy odczytów publicznych w przedmiotach prawniczo- i polityczno-naukowych, jakoteż technicznych.

Nr. 178. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. września 1856 r., obowiązujące w całej objętości Cesarstwa, którem oznacza się bliżej §. 1. rozporządzenia wojenno-ministryalnego z dnia 1. września 1852 r. nr. 176 Dziennika praw państwa względem wzajemnej kompetencji sądów cywilnych i wojskowych przy skargach wekslowych.

Nr. 179. Rozporządzenie najwyższej władzy policyjnej z d. 3. października 1856 r., względem powszechnego zakazu druków tego pisma: „The Austrian Dungeons in Italy by T. Orsini.“

Nr. 180. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 4. października 1856 r., obowiązujące w obrębie wolnego portu weneckiego, względem ustanowienia ekwiwalentu podatku konsumcyjnego w przywozie gorzelnianych płynów spirytusowych do obrębu wolnego portu weneckiego.

Nr. 181. Obwieszczenie ministerstwa skarbu i handlu z d. 5. października 1856 r., względem przeniesienia ołączonego urzędu cłowego i sanitarnego w Lourana do Ika i założenia prowizorycznego urzędu cłowego i sanitarnego w Dragu Moschiennizza.

Nr. 182. Rozporządzenie nadkomendy wojskowej, ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa skarbu z dnia 7. października 1856 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, względem ustanowienia taksy uwolnienia od służby wojskowej na rok 1857.

Nr. 183. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 5. października 1856 r., obowiązujące w krajach koronnych, powszechnym związkiem celnym objętych, o podniesieniu względnie ustanowieniu cła przechodowego od zasklepów jedwabniczych, jedwabiu surowego nieprzędzonego, towarów wełnianych gatunku najpośledniejszego i posledniego.

Nr. 184. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 8. października 1856 r., obowiązujące w całej monarchii, o zmianach, jakie w życie wejść mają w dotychczasowym planie nauk jurydyczno-politycznych w uniwersytetach w Padwie i Pawii z początkiem roku szkolnego 1856—57, końcem przygotowania tamże przejścia do nowego urzędzenia nauk prawniczo-politycznych.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Arcyksiążę Rainer. — Obwieszczenia wiedeńskiej kasy oszczędności. — Przygotowania w Medyolanie na przyjęcie Ich Mości Cesarstwa.)

Wiedeń, 20. grudnia. *Gazeta Wiedeńska* donosi: Minister wyznań i nauk publicznych mianował suplenta przy gymnazjum Rzeszowskim *Antoniego Soltykiewicza* rzeczywistym nauczycielem gymnazyjalnym przy tym samym zakładzie naukowym.

— Jego cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Rainer był w przeszły czwartek (18. b. m.) na posiedzeniu rady państwa.

Gazeta Wiedeńska ogłasza następujące obwieszczenie: Dyrekcya pierwszej austriackiej kasy oszczędności uwiadamia niniejszem, że według §. 11. statutów przypada w miesiącu styczniu 1857 znowu termin wypłaty procentów od kapitałów złożonych w tym zakładzie.

Strony więc, które procenta swe chcą odebrać, mogą w tej mierze zgłaszać się w kasie tutejszej codziennie od godziny Smej zrana do 2giej po południu, wyjąwszy tylko niedziele i święta.

W razie zaś, gdyby strony chciały procenta im przypadające pozostawić na pomnożenie kapitału swego, natenczas stosownie do statutów dopisane im będą kwoty te w księgach zakładu, i od powiększonego kapitału nowego policzone znów procenta według §§. 7. i 8. statutów.

Nie jest jednak rzeczą konieczną, by strony, które procentów swoich nie chcą odbierać, zgłaszały się w zakładzie po ich dopisaniu do kapitału.

Dziennik medyolański *Eco della Borsa* donosi pod dniem 15. grudnia: „Wszystko przygotowuje się tu, by blizkie odwiedziny Ich Mości Cesarstwa uczcić w najświetniejszy sposób. W ostatnich dniach przejeżdżał południową koleją do Medyolanu liczny orszak przeznaczony na usługi Ich Mości Cesarstwa. Między innymi znajduje się w nim oddział konnej żandarmeryi dworskiej w przepysznych uniformach. Do usług dworu potrzeba najmniej 200 koni powozowych i 100 wierzchowców, które przybędą tu z masztalni cesarskich; konie te są po największej części rasy siedmiogrodzkiej. Powozy i uprzęż sprowadzają po największej części z Wiednia; ale na życzenie Cesarza poruczono część obstalunku jednemu z najznakomitszych fabrykantów w Medyolanie. W olbrzymiej fabryce pana C. Sala sporządzono trzy przepyszne powozy galowe, które swą pięknnością i gustem mogą równać się śmiało najpiękniejszym ekwipażom paryskim i londyńskim. Jeden z krawców tutejszych podjął się dostarczyć 150 ubiorów dla służby dworskiej, lokajów i postajenych. W ogóle korzystają z tych przygotowań wszystkie klasy przemysłowe, i mają taki nawał zatrudnienia, że osoby prywatne, zajmujące się upiększeniem i naprawą swoich domów i pomieszczeń, muszą bardzo drogo opłacać pomocników. Jak słyhać, kosztuje ozdobienie cesarskiego burgu 2 miliony lirów, które jak deszcz dobroczynny spływają na wszystko warstwyspołeczeństwa. Dawny Podesta p. Antoni Pestalozza otrzymał oprócz najwyższego uznania

swych dotychczasowych czynności roczną pensję w kwocie 2000 złr. Nowy Podesta Conte Sebregondi złożył już w Como dowody swej gorliwości, a tu będzie miał sposobność okazać jeszcze więcej swój talent administracyjny. Rada miejska wyznaczyła znaczną kwotę na publiczne festyny w przyszłym miesiącu. Między temi zajmie najpierwsze miejsce bal w teatrze Scala; osobliwie spodziewają się cudnego wrażenia po oświetleniu gazowem, które ma przedstawiać same ogniste kwiaty. Na ten festyn przygotowano już 4000 kart zapraszających. Także kasyno kupieckie wyprawi świetny bal.“

Hiszpania.

(Depesze z 12. i 13. grudnia.)

Depesza z **Madrytu** z 12. grudnia donosi: „Nieporozumienie między Hiszpanią i republiką San Domingo zostało już załatwione z zaspokojeniem obudwu stron. — Kurs papierów publicznych podnosi się. — Pan Tasara, ambasador hiszpański w Waszyngtonie, odjedzie wkrótce na swoją posadę. Dzienniki zapewniają, że otrzymał instrukcje względem sprawy meksykańskiej.“

Depesza z **Madrytu** z 13. grudnia donosi: „Ze wszystkiego można wnosić, że w zapowiedzianej na 17. grudnia licytacji pożyczki w sumie 300 milionów realów będzie brać udział wielu komisantów tak krajowych jak i zagranicznych. Sądzą przeto powszechnie, że oferta pana Mirés zostanie przewyższona.“

Anglia.

(Dar Cesarzowi Japonii. — Dr. Levingston. — Niedogodności miasta Londynu. — Doniesienia z Przylądka.)

Londyn, 15. grudnia. Rząd angielski przeznaczył dla Cesarza japońskiego darem jacht wytworny. Koszta przyzdobienia tego statku obliczono na 10.000 funt. sztr., lecz zapewne więcej wyniesie.

Dr. Levingstone ma dziś wieczór przedłożyć towarzystwu geograficznemu poprawne swe mapy Afryki południowej. Rzecz szczególna, że sławny ten podróżny uważa dawniejsze mapy tych krajów afrykańskich za lepsze i pewniejsze od nowszych.

Coraz większa obszerność rozszerzającego się Londynu sprawia niejedną niedogodność dla mieszkańców tamtejszych, a nadto i władza miejscowa doznaje wiele trudności w utrzymaniu porządku publicznego. Jakoż wiadomo, że ministerjum spraw wewnętrznych postanowiło powiększyć straż policyjną dla lepszego zabezpieczenia ulic; teraz zaś zaproponowała administracya pocztowa nadać nowe nazwy kilkuset ulicom i zaprowadzić nowy porządek w numerowaniu domów.

Z Przylądka powrócił paropływ śrubowy „Cleopatra“, który odwoził tam wojska z Irlandyi, i przywiózł wiadomości sięgające po dzień 19. października. Przybycie wojsk tych usmierzyło obawę kolonistów przed Kaframi. O jakie 100 mil po stronie północno-zachodniej od przylądka Finisterre zdybał się paropływ „Cleopatra“ z paropływem „Azow“, który podobno blizki był zatonięcia. Mimo wszelkich usiłowań niepodobna było okrętowi temu dać pomocy dla strasznie rozhukanego morza; później jednak wyprawiło towarzystwo żeglugi wschodniej okręt „Madryt“ dla odszukania paropływu „Azow“.

Francya.

(Nowiny dworu. — Ambasador birmański. — Nagrody robotnikom uczącym się. — Dzielność kapitana okrętu kupieckiego. — Okręta na morze indyjskie. — Doniesienia z Algieryi.)

Paryż, 16go grudnia. Cesarz i książe Fryderyk Wilhelm powrócili dziś zrana z Fontainebleau. — Przedwczoraj mieli posłowie birmańscy pożegnawczą audyencyę u Ich Mości Cesarstwa. — Dnia 4. odbyło się w wielkiej sali Sorbonny, w obecności ministra nauk rozdanie nagród, jakie nadaje corocznie towarzystwo filotechniczne bezpłatnie uczącym się robotnikom. Do 2000 osób zebrało się na tę uroczystość, którą minister otworzył stosowną przemową. Ze złożonego sprawozdania pokazuje się, że na naukę w ostatnim roku szkolnym uczęszczało przeszło 1500 robotników. Po rozdaniu nagród oznajmił minister, że czeladnikowi szewskiemu Piquart, który otrzymał najwięcej nagród, przyznana została nagroda honorowa. Oświadczył także, że Cesarz ustanowił trzy nagrody honorowe, które odtąd nadawane będą corocznie najlepszym uczniom; oprócz tego zaś będą na przyszłość Cesarz. Cesarzowa i minister nauk rozdawać po 6 książeczek kasy oszczędności ośmiunastu najlepszym uczniom.

Kapitan jednego okrętu handlowego otrzymał od Cesarza order legii honorowej za to, że mimo postradania całej swej załogi w dwumiesięcznej podróży z Hajti do Hawru, z wyjątkiem tylko jednego sternika i majtka, sprowadził przeciw swój okręt szczęśliwie do Francyi z największem nateżnieniem osobistem. Obydwaj towarzysze jego, którzy dopomagali mu w tem wedle sił swoich, otrzymali medale honorowe.

Z Cherbourga donoszą, że z zatoki tamtejszej odpłyną wkrótce jedna korweta parowa, jeden okręt transportowy na śrubach i cztery parowych szalup kanonierskich na morze indyjskie. — *Monitor* algierski z 10. grudnia donosi obszernie o wspomnianej już ekspedycyi z listopada pod dowództwem generała Beaufort ku granicy marokańskiej. Straty kolumny francuskiej były wcale nieznaczące; bandy marokańskie zaś, które powazyły się wtargnąć na terytoryum algierskie, straciły w jednej potyczce 40 poległych i 70 ranionych, a drugiej 60 poległych, między temi 3 marabutów; oprócz tego zabrano im 15.000 skopów i 1800 wielbłądów.

Paryż, 17. grudnia. Dziś odbędzie się na placu Karuselu wielka rewia wojsk, na której ma się znajdować Cesarz i książę pruski. Podczas pobytu w Fontainebleau odbył się na dziedzińcu zamkowym przegląd wojska i wyprawiono łowy, w których Cesarzowa brała udział. Miasto Fontainebleau było wieczór wspaniale oświetlone.

Belgia.

(Urodziny Jego Mości Króla.)

Bruksela, 16. grudnia. Uroczystość 66tej rocznicy urodzin Jego Mości Króla obchodzona dziś podług zwyczaju solennem nabożeństwem kościelnym.

Włochy.

(Zamach na życie hr. Lovatelli. — Hr. Lovatelli. — Pisma rewolucyjne.)

Gazecie powszechnej przysłano z Rzymu następujące bliźsze szczegóły o skrytobójczym zamachu na hr. Lovatelli w Rawennie:

Gdy hrabia przechodził w nocy jedną z ulic tego miasta, napadło go blisko pałacu Rasponi dwóch morderców, z których jeden ugodził go sztyltem w piersi, a drugi strzałem pistoletu w krzyż. Hrabia Lovatelli był od kilku lat zaślubiony z księżniczką Chigi, siostrą teraźniejszego księcia Zygmunta Chigi-Albani. Dawniej holdował zasadom rewolucyjnym; ale po amnestyi i reformach Piusa IX. pojednał się przynajmniej na pozór z świeckim rządem państwa kościelnego. W roku 1843 miał udział w rewolucyjnej demonstracji w Rawennie, która poprzedziła na krótki czas zaburzenia w Rimini. Przy tej sposobności byłby niezawodnie został uwięziony, gdyby nie pobłażliwość kardynała, który wtedy zarządzał prowincją; dozwolono mu umknąć i bawić przez jakiś czas za granicami państwa papieskiego. W zaburzeniach republikańskich z roku 1849 niebrał żadnego udziału. Po restauracji okazał mu rząd Jego Świątobliwości tyle zaufania, że poruczył mu zarząd ważnej prowincyi Ferrary w charakterze prolegata. Powszechnie utrzymują, że padł ofiarą zemsty tej sekty politycznej, której, jak wieść niesie, przedtem sprzyjał, a w ostatnich latach okazywał się dla niej oziębłym i obojętnym.

W listach z **Bononii** do Marsylii nadeszła wiadomość 15go b. m., że hrabia Lovatelli umarł po trzechdniowych cierpieniach. *Gazetta de Milano* utrzymuje, że hrabia Lovatelli zginął z rąk Mazzinistów, podobnie jak hrabia Rossi, za to, że się pojednał z rządem papieskim.

Z **Neapolu** donoszą, że przy skrytobójcy, który targnął się na osobę Króla, znaleziono pisma rewolucyjne.

Niemce.

(Czynności sejmowe.)

Bsrlin, 16. grudnia. Na wczorajszym posiedzeniu ministerjalnym naradzano się nad sprawami sejmowymi. O opodatkowaniu przedsiębiorstw kolei żelaznej i wozów transportowych nie było mowy na tej sesyi. Jak na teraz odstąpił rząd od zamiaru przedłożenia sejmowi propozycji względem podwyższenia pensyi urzędnikom. Kwestya względem zniesienia ustaw o lichwie potąd jeszcze nierozstrzygnięta, gdyż ministerya, do których sprawa ta w szczególności należy, deliberyują jeszcze nad tym przedmiotem. Upewniają jednak już teraz, że rząd w ogóle nie upatruje żadnej korzyści moralnej w uchynieniu przepisów wydanych przeciw lichwie, i zdaje się, że propozycyi względem ich zniesienia wcale nieprzedłoży, zwłaszcza że minister sprawiedliwości łącznie z ministrem wojny już i tak wnieśli projekt względem karania takich wierzycieli, którzy małoletnim ułatwiają zaciąganie długów.

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienia. — Opłata paszportów za granicę zniżona.)

Warszawa, 16. grudnia. *Gazeta Warszawska* donosi: Najjaśniejszy Pan na przedstawienie J. O. księcia namiestnika królestwa, najmiłościwiej dozwolił raczył przebywającym w Anglii wychodźcom polskim: Adolfowi Głogowskiemu, Janowi Widmańskiemu, Jakóbowi Giebułtowskiemu, Karolowi Idźkowskiemu, Henrykowi Ostrzeszewiczowi i Józefowi Palińskiemu, powrócić do królestwa na zasadach najwyższego ukazu z dnia 27. maja r. b.

— Z protokołów sekretaryatu stanu Królestwa Polskiego ogłoszony został dnia 13. grudnia w **Warszawie** następujący ukaz cesarski datowany z Petersnurga z dnia 25. listopada:

„Z Bożej łaski My Aleksander II. Cesarz i samowładzca Wszech Rosyi, Król Polski i t. d. i t. d. Zważywszy, że opłaty od paszportów za czasowy wyjazd za granicę w naszym Królestwie Polskiem zastosowane są do istniejących podobnych opłat w Cesarstwie, które ukazem Naszym z dnia 7. września r. b. zmienione zostały, zważywszy, że te same pobudki, jakie nas skłoniły do zmiany tych opłat w Cesarstwie, odnoszą się również i do Królestwa Polskiego, na przedstawienie Naszej rady administracyjnej królestwa rozkazujemy:

Art. 1. Uchyła się opłata od paszportów za czasowy wyjazd za granicę, oznaczona w art. 1., ustępie 2. i 3. najwyższego ukazu z d. 9. grudnia 1851 r. i od chwili ogłoszenia niniejszego ukazu, żadna temi ustępami wskazana opłata pobierana nie będzie.

Art. 2. W miejsce powyższej opłaty stanowi się następująca: Za każdy paszport, ilekolwiek osób byłoby w nim wyrażonych, po-

bierać się będzie po rs. pięć za każde półrocze, rs. dziesięć za rok, rs. piętnaście na półtora roku, i tak dalej.

Art. 3. Z kwoty tym sposobem pobieranej, rubli sr. cztery i pół od każdego półrocznego paszportu ma przechodzić na fundusz inwalidów, a kopiejek pięćdziesiąt na pokrycie kosztu druku paszportowych, na dochód skarbu Królestwa.

Art. 4. Wszystkie inne przepisy paszportowe niniejszym ukazem niezniezione, pozostają w swej mocy.

Art. 5. Wykonanie niniejszego ukazu, który w dzienniku praw umieszczony być ma, Namiestnikowi Naszemu Królestwa Polskiego, tudzież komisjom rządowym, w czym do której należy, oraz wojennemu generał-gubernatorowi miasta Warszawy polecamy.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wenecya, 20. grudnia. Jego c. k. Apost. Mość wyjechał dziś rano o 6tej godzinie do Rovigo.

Paryż, 20. grudnia. Wczoraj wieczór renta 3proc. 66.82¹/₂. — Książę Prus ma dziś odjechać z Paryża. — Dziennik *Pays* twierdzi, że skoncentrowana na granicy perskiej siła zbrojna rosyjska liczy 40.000 ludzi. Pożyczkę hiszpańską objął p. Mires w kursie po 42⁹/₁₆.

Berlin, 20. grudnia. *Korespondencya pruska* potwierdza zerwanie stosunków dyplomatycznych między Prusami i Szwajcaryą, dodając, że ambasada francuska obejmuje tymczasowo opiekę nad poddanyami pruskimi w Szwajcaryi i dozór nad archiwami poselstwa pruskiego.

Genwa, 17. grudnia. *Gazetta di Genova* donosi za rzecz pewną, że Turcyca przyzwoliła na budowę kanału Suez; w taki sposób roboty około tej budowy wkrótce będą mogły się rozpocząć.

Modena, 18. grudnia. Sąd wojenny w Massa skazał czterech oskarżonych o zbrojne wtargnięcie w lipcu na dożywotne więzienie, między tymi dwóch *in contumaciam*. Czterech innych uwolniono dla braku dowodów.

Kurs lwowski.

Dnia 22. grudnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	50	4	53
Dukat cesarski	4	53	4	56
Półimperyal zł. rosyjski	8	26	8	30
Rubel srebrny rosyjski	1	38	1	39
Talar pruski	1	33	1	35
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	80	30	81	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	76	48	76	18
5% Pożyczka narodowa	82	20	83	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 19. grudnia.

		w przecięciu
Obligacye długu państwa	5% za sto 81 ³ / ₁₆	81 ³ / ₁₆
detto pożyczki narod.	5% „ 83 ⁵ / ₈ ¹ / ₂	83 ⁵ / ₈ ¹ / ₂
detto z r. 1851 serya B.	5% „ —	—
detto z r. 1853 z wypłata	5% „ —	—
Obligacye długu państwa	4 ¹ / ₂ „ —	—
detto detto	4% „ —	—
detto z r. 1850 z wypłata	4% „ —	—
detto detto detto	3% „ —	—
detto detto	2 ¹ / ₂ „ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„ —	—
detto detto z r. 1839	126 ¹ / ₄	126 ¹ / ₄
detto detto z r. 1854	„ —	—
Obl. wiedz. miejskiego banku	2 ¹ / ₂ „ —	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5% 96 ¹ / ₂	96 ¹ / ₂
Obl. indemn. Niż. Austr.	5% —	—
detto galicyjskie i węgierskie	5% 77 ⁷ / ₈ 77 ¹ / ₈	77
detto krajów koron.	5% 85	85
Akeye bankowe	1038 1040	1039
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	„ —	—
Akeye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	322 ¹ / ₂ 321 ³ / ₄	322
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	„ —	—
Akeye kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	„ —	—
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	„ —	—
Ake. kol. Budziń.-Lineko-Gmundz. na 250 złr.	„ —	—
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	578 576	577
Akeye austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	422 ¹ / ₂	422 ¹ / ₂
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.	„ —	—
Renty Como	14 ⁹ / ₁₆	14 ⁹ / ₁₆

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 19. grudnia.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	107 ¹ / ₄ ¹ / ₈	107 ¹ / ₈ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl.	106 ¹ / ₈ 106	106 3 m.
Genwa za 300 lire nowe Piemont.	„ —	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78 ⁵ / ₈ ¹ / ₂	78 ¹ / ₂ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	„ —	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	„ —	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—18 18 ¹ / ₂ 19 ¹ / ₂	10—18 ¹ / ₂ 3 m.
Lyon za 300 franków	„ —	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	105 ¹ / ₂	105 ¹ / ₂ 2 m.
Marsylia za 300 franków	123 ¹ / ₂	123 ¹ / ₂ 2 m.
Paryż za 300 franków	„ —	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	123 ¹ / ₂ 124 123 ³ / ₄ l.	123 ³ / ₄ 2 m.
Konstantynopol za 1 złoty Para	262 ¹ / ₂	262 ¹ / ₂ 31 T. S.
Cesarskie dukaty	9 ³ / ₈	9 ³ / ₈ Agio.
Dukaty al marco	„ —	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 20. grudnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83³/₈—83¹/₂. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 90.
— 91. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — 96¹/₂. Obligacje długu państwa 5%
81¹/₂—81³/₄, detto 4¹/₂% 71 — 71¹/₄, detto 4% 64 — 64¹/₄, detto 3% 49³/₄—50.
— 96 — 96. Dette Oedenburgs. z wypł. 5% 94 — 94. Dette Peszt. 4%
95 — 95. Dette Medyol. 4% 94 — 94. Obligacje indemn. niższ. austr.
5% 87—87¹/₂. Galic. i węgier. 5% 76¹/₂ — 77. Dette innych krajów koron.
84 — 84¹/₂. Obl. bank. 2¹/₈% 61 — 61¹/₂. Pożyczka loter. z r. 1834 268 —
269. Dette z r. 1839 125³/₄ — 126¹/₄. Dette z r. 1854 108 — 108¹/₈. Renty
Como 14³/₈ — 14⁵/₈.

Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Póln. Oblig. Prior. 5% 85 — —.
Glognickie 5% 79 — 80. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 83¹/₂ — 84. Oblig.
Lloydy (w srebrze) 5% 90—91. 3% Prior. obl. tow. rzad. kolei żelazn. po
275 frank. za szt. 115—116. Akcyj bank. narodowego 1035 — 1036. Akcje
c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 318¹/₂—318³/₄. Akcje niż. austr. tow. eskomp.
116¹/₂ — 117. Dette Budziński-Lincko-Gmundzkiej kol. 257 — 259. Dette
póln. kolei 240 — 240¹/₄. Dette tow. kol. żel. za 500 frank. 323¹/₂ — 323³/₄.
Dette tow. żegl. parowej 570 — 571. Dette 13. wydania 565 — 567. Dette
Lloyda 426 — 430. Peszt. mostu łańcuch. 79 — 80. Akcje młyn parowego
wiad. 77 — 78. Dette Pressh.-Tyrnawskiej 1. wydania 30 — 32. Dette 2.
wydania 40 — 42. Esterhazego losy 40 złr. 70 — 71. Windischgrätza losy
22¹/₄—22¹/₂. Waldsteina losy 24³/₄ — 25. Koglevicha losy 12 — 12¹/₄. Ks.
Salma losy 39³/₄ — 40. St. Genois 36¹/₄ — 37. Palfego losy 38 — 38¹/₂. Cla-
rego 38¹/₂ — 39.

Amsterdam 2 m. 89¹/₄. — Augsburg Uso 107¹/₄. — Bukareszt 31 T. 261¹/₂—
— — Konstancyopol 31 T. 458— — Frankfurt 3 m. 106¹/₈. — Hamburg 2 m.
78³/₄. — Liwurna 2 m. 105¹/₂ l. — Londyn 3 m. 10. 19. — Medyolan 2 m.
105¹/₄. — Paryż 2 m. 123¹/₄. — Cesarskich ważnych dukatów agio 9³/₄—9¹/₂.
— Napoleondor 8 17 — 8 18. Angielskie Sover. 10 22 — 10 — 24. Imperyal
Ros. 8 33 — 8 34.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 22. grudnia.

Oblig. długa państwa 5% 81³/₈; 4¹/₂ —; 4% —; 4% z r. 1850 —
3% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr.
—; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nacw.
—. Akcje bank. 1029. Akcje kolei póln. 237¹/₂. Glognickiej kolei żelaznej
—. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 564¹/₂. Lloyd
—. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcje niższo-austr. Towarzystwa
eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam 1. 2 m. 89¹/₂. Augsburg 107¹/₄ 3 m. Genua — 1. 2 m. Frank-
furt 106¹/₈ 2 m. Hamburg 78³/₄ 2 m. Liwurna — 1. 2 m. Londyn 10 — 19¹/₂.
2 m. Medyolan 105³/₈. Marsylia 123⁵/₈. Paryż 123⁷/₈. Bukareszt 260¹/₂. Kon-
stantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 9¹/₄. Pożyczka z r. 1851 5%
lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych kra-
jów koron. 76¹/₂. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 107¹/₂. Pożyczka naro-
dowa 83³/₄. C. k. austr. akcje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcje
c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 314¹/₂. Hypotekar. listy zastawne —. Akcje
zachodniej kolei żelaznej 203¹/₂.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. grudnia.

Ks. Radziwiłł, z Wiszni. — Br. Hagen, c. k. szambelan, z Wielkich Ócz.
— PP. Mokrański Emil, z Kryszczatyka. — Linzbauer Edw., c. k. radca szkolny,
z Brodów. — Jablonowski Jan, adw. kraj., z Złoczowa. — Smarzewski Sewe-
ryn, z Krakowca. — Skolimowski Julian, z Dynisk. — Cywiński Jędrzej, z De-
lejowa. — Garapich Władysław, z Cebrowa. — Krzysztofowicz Franciszek,
z Trybuchowice. — Cywiński Klemens, z Rawy. — Paluszyński Józef, z Ulicka.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. grudnia.

Hr. Baworowski Włod., do Dembicy. — Hr. Lanckoroński Stan., do Pod-
hajec. — PP. Terlecki Wik., do Chorobrowa. — Łucki Józef, do Mościsk. —
Warszek, c. k. kapitan, do Przemyśla. — Suchodolski, c. k. rotmistrz, do Dem-
bicy. — Fiala, c. k. kapitan, do Dembicy. — Ustrzycki Wal., do Przemyśla. —
Gołaszewski Ant., do Krzywego. — Klimkiewicz Józef, do Brzeżan. — Zacha-
riasiewicz Mik., do Lipowice. — Paluszyński Józef, do Ulicka. — Makay Jó-
zef, radca magistr., do Kolomei.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 20. i 21. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgot- nego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	326.52	+ 0.8°	95.3	zachodni	sil. śnieg
2. god. popoł.	325.59	+ 1.7°	90.9	"	" deszcz
10. god. wiecz.	324.56	+ 2.2°	97.1	"	" "

Wysokość deszczu 4.46...

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgot- nego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	323.77	+ 2.5°	95.6	zachodni	sil. deszcz
2. god. popoł.	322.81	+ 4.1°	92.0	"	" "
10. god. wiecz.	323.57	+ 3.9°	91.9	"	" "

Wysokość deszczu 4.46...

T E A T R.

Dziś: 23. grudnia w wilię uroczystości urodzin Jej Mości Cesarzo-
wej Elżbiety daje dyrektor sceny niem. p. Glöggel, muzykalno-
deklamacyjną akademię. — Trzecia część czystego dochodu z
tego przedstawienia przeznaczona jest na tutejszy szpitalik
małych dzieci.

KRONIKA.

Druga lista z wykupna kart uwalniających od powinszowań nowego Roku:

Złożyli: J0. książę Liechtenstein c. k. feldmarszał-lejtnant 4r., J0. księ-
żna Liechtenstein 4r., pp. Henikstein c. k. jeneral-major 5r., Franciszek Wils-
dorf c. k. pułkownik 1r., Wehner c. k. major 1r., Dr. Dobsch c. k. naczelný
lekarz sztabowy 1r., Veilh c. k. kapitan 30k., Ell c. k. porucznik 1r., Braulik
c. k. adjutant żandarmeryi 40k., pp. oficerowie w c. k. 4. pułku żandarmeryi 4r.,
Dr. Kottler c. k. profesor 1r., ksiądz Kuczkowski 2r., ks. Odelgiewicz 1r., Ga-
siewski 1r., Eminowicz 1r., August Schumann kupiec 1r. 30k., Włoszyński 1r.,
Leitner 1r., Nesseltech 30k., Kędski 1r., Medwey 1r., Biłiński 1r., Henryk Fryd-
rich 40k., Wayda 15k., Hauser 20k., Stachowski 20k., Makenschnabel 20k.,
Balicki 20k., Niederreiter 20k., Skrzyszewski 30k., Rolny 30k., Mayer Fluchs
15k., Kolinek 20k., Rużycki 10k., panie: Stankowska 1r., Anna Koller 1r., An-
tonina Wysziedlińska 1r., Mittnacht 10k., Marya Zasławska 50k., Konwent panien
Sakramentynek 5r. Razem 48r. 30. Do tego pierwsza lista w kwocie 38r. 46k.
Ogółem 87r. 16k. m. k.

Dzienniki tryestyńskie podają obszerny opis uroczystości jaka się odbyła
w Pola d. 9. grudnia przy położeniu kamienia węgielnego pod budowę arsenału
morskiego. Rano o 8ej godzinie huk dział ze skrajnych warowni obwieścił
przybycie c. k. paropływów wojennych „Lucia“ i „Prinz Eugen“, a pośród nich
płynął parowiec „Cesarzowa Elżbieta“ na którego pokładzie przebywali łeb Mości
Cesarstwo. Za ukazaniem się tych statków wszystkie okręta floty pod rozka-
zami barona Bourguignon dały ognia, a paropływy Cesarzowski zawinął do portu.
Przy wnijsciu na brzegu przyjmowali Cesarstwa J. E. Namiestnik bar. Mertens
otoczony urzędnikami i oficerami wojsk lądowych i morskich i burmistrz miasta,
a Najjaśniejsi państwo postępowali po drodze zasłonięci liściami wawrzynowym
ponieważ szeregiem wojska do arsenału, gdzie stała brama tryumfalna.

Po nabożeństwie na którym celebrował biskup z Parenzo i Pola, monsi-
gnor Peteani, udali się N. Państwo na miejsce gdzie miało się odbyć położenie
kamienia węgielnego. Dokument w języku niemieckim spisany i włożony w otwór
kamienia jest następującej osnowy:

„Tysiąc ośmset lat minęło, kiedy tutaj na brzegach Adryi łączącej z sobą
ludy różne, tysiące rąk pracowitych krzątało się, aby potężnej flocie Rzymu i
kwitnącemu jego handlowi bezpiecznie i wygodną zgotować siedzibę. Szybko
wzrastała młoda latorośl i nabierała mocy pod surową ale posilającą jednością
Rzymu, która udzielała opieki i potęgi. Pola wtedy dopiero upadła, kiedy po-
tęga Rzymu złamana była, a nasze domy stoją tu na gruzach minionej wielko-
ści. Teraz jednak kiedy Pola stała się częścią potężnego państwa, które mając
własne siły, używa ich i rozwija, teraz po długim śnie, na nowo ożywia się

ruch w opustoszałych miejscach; idzie bowiem o to, aby stworzyć na nowo to,
co przezorność Rzymu pierwsza powołała do życia. Dzielný Monarcha Austrii,
rozeznał mądrze ważność tego wyborczego portu i na rozkaz Jego, Pola znowu
wysyłać będzie żagle swoje na wszystkie strony świata broniąc i wspierając je.
Kamień ten zaś niechaj poda przyszłym pokoleniom, że w roku pańskim 1856
dnia 9go grudnia Cesarz Franciszek Józef własną ręką tu na tem miejscu po-
łożył węgiel pod budowę potężnej zbrojowni dla wzrastającej floty swego pań-
stwa, a w nim zarazem zaród błogi zakwitnienia tego miasta portowego niegdys
tak znakomitem. Pod przewodnictwem naczelnika floty austriackiej Arcyksię-
cia Ferdynanda Maxymiliana znowu się krząta tysiące rąk pracowitych, by stwo-
rzyć dzieło, które zaszczytnie wznosić się będzie na obłzniętych zwaliskach
przeszłości, świetna na około warownia morskiej potęgi Austrii. Niechaj Wszech-
moency strzeże i błogosławi tak początek jak i koniec. W dowód położenia ka-
mienia węgielnego następują podpisy.“

Po przywaleniu kamienia węgielnego i po dotknięciu go młotkiem, za-
tknięta została chorągiew cesarska przy huku dział floty i warowni. Uroczy-
stość zakończyła się odspiewaniem Te Deum, a po defiladzie wojska N. Pan
udał się na wyspę oliwną gdzie na warsztacie stał okręt wojenny „Cesarz.“
Następnie zwiędzał Jego Cesarzowa Mość koszary morskie i inne osobliwości.
O godzinie 6ej był obiad na paropływie Cesarzkim, wieczór iluminacja areny,
o 8ej godzinie N. Państwo byli w teatrze. O północy odplynęły statki przy
pomysłnym wietrze i przybyły nazajutrz o godz. 10ej rano do Wenecyi.

— Podług wykazów urzędowych potrzebował Paryż w roku 1855: 945.018
hektolitrow wina, 237.926 hekt. piwa, 76.669 hekt. wódki i likierów 25.319 hekt.
moszczu, 78,869.216 kilow mięsa, 1,823.260 kilow sera, 6923 kilow soli i 317.542
kilow łożu; na ryby morskie wydano 8,785.320 fr.; na ryby rzeczne 908.312,
na ostrygi 1,534.047, na drób i dziczyznę 15,888.875, na masło 17,602.221. a
na jaja 8,608,671 franków. DREW spotrzebowano 838.869 metrów kubicznych;
węgiła drewnianego 3,346.041 a węgla kamiennego 3,405.263 hektolitrow.

— Królewsko-angielskie towarzystwo geograficzne miało tego poniedziałku
odbyć metyng osobny dla powitania podróżnego afrykańskiego, dr. Levingstone i
wroczenia mu medalu złotego. Na ostatnim metyngu tego towarzystwa oznaj-
mił kapitan Sherard Osborn, jako otrzymał wiadomość, że według doniesień ka-
pitana Parker'a (z okrętu „Truklove“) widziano u Eskimów wielkie sanie dre-
wniane sporządzone ze szczątków okrętu rozbitego, i że w cieśninie księcia re-
jenta znajduje się jakiś okręt ścisniony zewnątrz lodami, lecz potąd jeszcze cały.
Wspomnieni Eskimowie zachodzą aż do „Pondbaj“ w zatoce baffińskiej. Kapi-
tan Osborne sądzi, że obydwie te okręta należą do opuszczonej przez żeglarzy
eskadry, którą niegdys wyprawiono do bieguna północnego.